

Извештај о спроведеној анализи ефеката
Предлога Уредбе о утврђивању Програма подршке малим предузећима за набавку опреме
у 2020. години

ПРИЛОГ 2

Уочени проблеми, узроци и последице уочених проблема:

На основу анализе¹ оцењено је да сива економија, парафискални намети и порези и доприноси на зараде имају најнегативнији утицај на пословање у Србији у 2019. години. Више од половине компанија идентификовало је недостатак финансијских средстава као главни фактор који утиче на њихову конкурентност. То је у складу и са Извештајем о конкурентности у свету Светског економског форума (World Economic Forum's Global Competitiveness Report) по којем је финансијски систем Србије најмање развијен стуб у земљи (79. место од 140 земаља), а финансирање микро, малих и средњих предузећа (ММСП) налази се у последњој трећини свих разматраних економија (95. место).

Навођење показатеља који се прате у овој области:

Назив индикатора	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна вредност у 2020. год.	Циљна вредност у 2021 год.	Циљна вредност у 2022. год.
1.Број привредних субјеката која су набавила опрему кроз програм Извор верификације: Извештај о спровођењу Програма	број	2019	953	1000	1000	1000
2.Повећање прихода код привредних субјеката која су набавила опрему - посматрање за сваку годину је у односу на претходну Извор верификације: Извештај о пословању предузећа	%	2019	10%	10%	10%	10%

Други доступни резултати спровођења предметне Уредбе из 2019. године:

Програм подршке малим и средњим предузећима за набавку опреме успешно је спроведен у 2019. години. За спровођење овог програма у 2019. години опредељена су средства из буџета РС у износу од 2,2 милијарде динара, при чему су сва средства утрошена. Подржано је укупно 953 привредних субјеката, а реализоваће се вредност укупних инвестиција у износу од 10,9 милијарди динара.

Укупни резултати спровођења предметне уредбе, за привредне субјекате који су добили бесповратна средства у 2019. години, биће доступни тек након објављивања завршних рачуна у наредне две године (време потребно да се реализује инвестиција и осете ефекти). А за субјекте ће добити бесповратна средства у 2020, 2021 и 2022 години, анализа ефеката за те програме биће могућа тек након две године од године добијања бесповратних средстава.

¹ Pubikacija: Anketa 1000 preduzeća, 2019 Business survey, USAID-ov projekat saradnje za ekonomski razvoj - <https://saradnja.rs/library/>

ПРИЛОГ 3

Навести циљеве из самог Програма и за сваки од њих одредити показатељ учинка, с обзиром да се циљеве из Програма за 2020. годину разликују у одређеној мери и односу на циљеве из Програма за 2019 године:

Кроз Извештај о малим и средњим предузећима и предузетништву који има за циљ аналитичко сагледавање стања у сектору МСПП у функцији мера за динамичнији раст и развој сектора малих и средњих предузећа и предузетништва, прате се следећи показатељи: број предузећа, број запослених, промет, БДВ, извоз, број извозника, увоз и број увозника. Извештај анализира ефекте предузетних мера за унапређење развоја предузетничког сектора привреде, из којих проистичу и најважнији изазови, активности и резултати који се односе на сектор МСПП. Извештај се састоји од приказа кретања најважнијих макроекономских агрегата на националном нивоу, анализе најважнијих економских области предузетничког сектора укључујући секторску и регионалну структуру, и анализу кључних аспеката конкурентности сектора МСПП.

Табела 1: Основни индикатори пословања нефинансијског сектора 2018. године

	Предузетници	Микро	Мала	Средња	МСПП	Велика	УКУПНО	Учешће у нефинансијском сектору (%)					
								Предузетници	Микро	Мала	Средња	МСПП	Велика
2018													
Број предузећа	272.969	89.137	11.219	2.517	375.842	540	376.382	72,5	23,7	,0	0,7	99,9	0,1
Број запослених	271.721	161.247	225.030	259.118	917.116	478.630	1.395.746	19,5	11,6	16,1	18,6	65,7	34,3
Промет*	1.395.031	1.568.335	2.312.610	2.475.694	7.751.670	4.027.617	11.779.287	11,8	13,3	19,6	21,0	65,8	34,2
БДВ*	367.317	225.080	394.477	499.324	1.486.198	1.101.798	2.587.996	14,2	8,7	15,2	19,3	57,4	42,6
Извоз*	18.842	142.966	194.158	374.672	730.638	1.168.657	1.899.295	1,0	7,5	10,2	19,7	38,5	61,5
Број извозника	3.023	7.119	3.784	1.277	15.203	362	15.565	19,4	45,7	24,3	8,2	97,7	2,3
Увоз*	17.927	284.780	497.868	569.315	1.369.890	1.168.147	2.538.037	0,7	11,2	19,6	22,4	54,0	46,0
Број увозника	3.739	12.579	5.322	1.717	23.357	428	23.785	15,7	52,9	22,4	7,2	98,2	1,8

*у мил. динара, текуће цене

Извор: Министарство привреде на основу података РЗС.

Циљеве који се прате и анализирају, након две године у односу на годину када су бесповратна средства додељена, су: раст прихода, број запослених и бруто додата вредност. Остали циљеве који ће се пратити кроз пријаве привредних субјеката су: интернационализација пословања, укључивање привредних субјеката у ланце добављача великих система, унапређење технолошких процеса производње и подстицање заштите животне средине.

На основу анализе за програм опреме који се спроводио у 2016. години, а коју је припремио Сектор МСПП Министарства привреде, и на основу података РЗС и АПР, констатовано је следеће:

Сектор микро, малих предузећа и предузетништва је у периоду 2015-2018. остварио следеће резултате:

- Број предузећа се повећао за 51.242 привредних субјеката (са 324.600 на 375.842), или за 15,8%, што је омогућило раст запослености за 115.397 ново запослених (са

801.719 на 917.116), или 14,4% што је у просеку омогућило да се запосли 2,5 радника по предузећу.

- Финансијски показатељи пословања сектора показује да су остварене позитивне и високе стопе раста, тако да су вредности водећих индикатора у посматраном периоду порасле (изражено у сталним ценама из 2015. године) и појединачно износе:
 - бруто додата вредност за 27,5%

Што се тиче анализе привредних субјеката који су добили средства у 2016. години (чије ефекте можемо да меримо јер су нам доступни подаци АПР и РЗС-а), излажемо:

Основни резултати спровођења Програма су:

- суфинансирано је 372 привредна субјекта;
- укупан износ одобрених средстава износио је 539.478.546,79 динара (96,2%);
- просечна вредност опреме по предузећу износила је 1.450.211,15 динара;
- просечна вредност опреме по ново запосленом износила је 322.461,77 динара;
- највише средстава (36,5%) одобрено је субјектима из региона Шумадија и Западна Србија;
- раст броја запослених за 1.673 радника или за 13,1% (просечно годишње 6,4%) – од тога у 239 предузећа је забележило раст за 2.171 ново запослених, у 83 предузећа је регистровано смањење за 498 запослених, док је у 50 предузећа број запослених остао непромењен (137);
- у прве две године пословања у просеку се запослило нешто више од 4 радника по предузећу;
- највише ново запослених је у региону Шумадија и Западна Србија (768), а најмањи број у региону Јужна и Источна Србија (256);
- средства су одобрена привредним субјектима из 95 градова и општина (од 191 ЈЛС);
- средства су добили привредници из 28 градова у којима је регистровано 1.057 ново запослених (63,2% од укупног броја) и из 14 неразвијених општина где се запослило свега 65 радника (или 3,9%).

- Финансијски резултати 368² предузећа су:

- раст вредности сталне имовине по реалној стопи од 22,7%, (просечно годишње 10,8%);
- раст вредности постројења и опрема по реалној стопи 21,1% (10%);
- раст вредности капитала по реалној стопи од 16,4% (7,9%);
- раст вредности укупног пословног прихода по реалној стопи од 8,9% (4,4%);
- раст укупног пословног прихода од продаје производа и услуга за 10,8% (5,3%);
- 236 предузећа је остварило реалан раст укупног пословног прихода за 5,9 млрд динара (сталне цене 2016.) или по реалној стопи од 8,9% (просечно годишње 4,4%);

Скрећемо пажњу да није могуће предвидети циљане вредности за наведене показатеље јер се базна вредност ових показатеља мери у односу на број предузећа која су добила средства и њихов приход у претходној години.

² Број се односи на предузећа која имају обавезу достављања завршних рачуна.

ПРИЛОГ 4

Анализирати опције које се односе на то да ли је предлагач разматрао и друге области (делатности) на које би могле да буду у домену примене Предлога уредбе:

Предлагач је разматрао и друге делатности и дошло се до закључка да је предлогом уредбе за 2020. годину донето најцелисходније решење.

Предлагач је разматрао иницијативу Привредне коморе Србије да се омогући привредним субјектима из сектора услуга да користе средства Програма. Иницијатива није прихваћена јер предмет Програма (производна опрема) није у складу са природом потреба привредних субјеката из сектора услуга.

Предлагач спроводи предметни програм од 2015. године у континуитету чија се суштина није битно мењала.

Навести како ће Предлог уредбе утицати на буџет РС (анализирајући висину износа предвиђеног Програм подршке малим и средњим предузећима за набавку опреме у 2020. години:

Прве године када се додељују бесповратна средства, иста се опредељују из буџета РС, а касније се она враћају у буџет кроз порезе привредних субјекта којима су средства додељена.

ПРИЛОГ 6

Показати како ће нова Уредба утицати на привредне субјекте с обзиром на:

- промене врсте намене средстава (проширење круга делатности на које се може примењивати Предлог уредбе);

Очекујемо позитиван утицај јер се проширивањем круга делатности очекују виша финансијска средства.

- дефинисање ограничења у погледу висине бесповратних средстава која се може доделити привредном субјекту у односу на број запослених на неодређено време на дан 30.12.2019;

Постоје следећа ограничења у погледу висине бесповратних средстава која се може доделити привредном субјекту у односу на број запослених на неодређено време на дан 30.12.2019. године по евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту. ЦРОСО):

- 1 запослен - до 1,0 милион РСД; Максимална укупна нето вредност опреме која се набавља не може да буде већа од 4. милиона РСД.
- 2-5 запослена –до 2,5 милиона РСД; Максимална укупна нето вредност опреме која се набавља не може да буде већа од 10. милиона РСД.
- 6 и више запослених– до 5,0 милиона РСД.

У случају када привредни субјекат има више од 6 запослених и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 20.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа кредитни захтев код банке/лизинг компаније.

Ограничења су уведена ради смањења евентуалних неправилности између висине инвестиције и броја запослених радника у субјектима који конкуришу за бесповратна средства, што ће имати позитиван утицај.

- измене услова које морају да испуне привредни субјекти - подносиоци пријаве за доделу бесповратних средстава (изјава законског заступника и др.); Све измене су у корист привредних субјеката. Међу услове је додато да привредни субјект доставља доказ за обављање делатности за коју се набавља опрема, чиме се омогућава да бесповратна средства добију они привредни субјекти који заиста и обављају дозвољену делатност. Такође, додато је да добављач опреме може бити само произвођач опреме или увозник/овлашћени дистрибутер опреме а у циљу заштите интереса самих привредних субјеката и успешне реализације инвестиције.
- начин подношења захтева (новина-могућност подношења захтева у ел.форми) и промене у поступку доделе бесповратних средстава (одлучивање о свим накнадним захтевима корисника поводом измена услед наступања непредвиђених околности, жалбени поступак по ЗУПу и др.); Све новине имају позитиван утицај, зато се и уводи електронска форма, а промене у поступку доделе средстава се тичу само техничких решења.
- утицај Предлога уредбе на банке/лизинг компаније (искључују се трошкови обраде кредита, критеријум за избор банке и др.);

Главна корист од увођења електронске форме је да се сви документи прибављају електронски (чак и потврда Пореске управе која се у 2019. години прилагала уз пријаву од стране привредног субјекта). Критеријуми за избор банака се нису мењали, док су трошкови обраде кредита установљени Законом.

Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика

Члан 37. став 6.

„Информације о спроведеним консултацијама садрже податке о:

1) времену, обиму и методама консултација;

Консултације су се водиле током ове године са представницима 6 банака и 2 лизинг компаније које су укључене у реализацију програма а које су у непосредној комуникацији са привредним субјектима на терену као и са представницима заинтересованих привредних субјеката на разним промотивним догађајима.

2) учесницима консултативног процеса;

Представници 6 банака и 2 лизинг компаније и представници заинтересованих привредних субјеката

3) питањима која су била предмет консултација;

Усклађеност Програма са потребама крајњих корисника.

4) примедбама, сугестијама и коментарима који су узети у разматрање и онима који нису уважени, као и о разлозима за њихово неприхватање;

Сугестије су прихваћене и унете у ову Уредбу (увођењем могућности да средња предузећа користе средства Програма, као и да се средства користе и за машине и опрему за унапређење енергетске ефикасности и еколошких аспеката сопствене производње). Није прихваћена иницијатива Привредне коморе Србије да се омогући привредним субјектима из сектора услуга да користе средства Програма, јер предмет Програма (производна опрема) није у складу са природом потреба привредних субјеката из сектора услуга.

5) утицају резултата консултација на избор мера из документа јавних политика.”

Резултати консултација су такви да се увођењем нових решења сама мера не мења, већ се у одређеној мери модификује постојећа.